

Baranjska čistoća

Viša razina sortiranja i odvajanja otpada

Paulić Damir, dipl.oec

direktor

Odvajanje otpada, sortiranje, smanjivanje MKO na deponijama

Izvor: HRT,
Dnevnik 2,
11.10.2022.

Odajanje otpada na kućnom pragu

Izvor: HRT,
„Tko želi biti
milijunaš”,
22.09.2022.

Odvajanje otpad na ulici – koš za otpatke

Šest frakcija odvojenog prikupljanja, 65.000 posuda kod korisnika. Članak 69. Zakona!

PAPIR

U POSUDU ZA PAPIR
ODLAŽU SE:

- ČASOPISI
- NOVINE
- KATALOZI
- BILJEŽNICE
- KNJIGE
- PAPIRNATE MARAMICE
- KARTONSKE KUTIJE
- KARTONSKE KUTIJE ZA JAJA...

STAKLO

U POSUDU ZA
STAKLO ODLAŽU SE:

- STAKLENE BOCE
- STAKLENKE
- RAZBIJENE STAKLENE ČAŠE...

METAL

U POSUDU ZA METAL
ODLAŽU SE:

- KONZERVE
- LIMENKE
- SPAJALICE
- OSTALA METALNA AMBALAŽA...

PLASTIKA

U POSUDU ZA PLASTIKU
ODLAŽU SE:

- PLASTIČNE BOCE ZA PIĆE
- PLASTIČNE POSUDE ZA PREHRAMBENE PROIZVODE
- PLASTIČNE ČAŠE
- PVC VREĆICE...

BIOOTPAD

U POSUDU ZA BIOOTPAD
ODLAŽU SE:

- OSTACI VOĆA I POVRĆA
- ZELENI OTPAD
- VREĆICE ZA ČAJ
- TALOG KAVE
- LJUSKE JAJA
- LJUSKE KRUMPIRA
- PILJEVINA
- KORA DRVETA
- SUHO GRANJE...

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

U POSUDU ZA MIJEŠANI KOMUNALNI
OTPAD ODLAŽE SE:

- PREOSTALI DIO NEOPASNOG KOMUNALNOG OTPADA NAKON SORTIRANJA
- OTPAD OD USISAVANJA
- PELENE, HIGIJENSKI ULOŠCI
- TETRAPAK OD MLJEKA.

NE ODLAGATI:

- ZEMLJU
- GRAĐEVINSKI OTPAD
- VRUĆI PEPEO...

Odvojeno prikupljeni „reciklat“, što s time?

Sortiranje otpada u sortirnici

Viša razina sortiranja: ?

1. Sortiranje na strojevima
2. Sortiranje putem Sustava povratne naknade FOND

Članak 104. Zakona, otkup ambalaže

Članak 65. – Fond financira troškove iz članka 64.

- Postojeći model proširiti i na ostalu ambalažu?

Godišnje na 4 reciklažna dvorišta preko 1,5 milijuna komada jedinica.

1 milijun komada plastične ambalaže daje cca 34 tona čisto sortirane plastike

Onaj tko sortira i predaje sortirani otpad (korisni otpad),

Razvijen i uhodan model povratne naknade proširiti i na drugu ambalažu!

Pravilnik o ambalaži – nužnost označavanja, Pravilnik o ambalaži članak 17. Pravilnika

- e Savjetovanje: 10.12.2022. godine
- Prijedlog da se u tekst Pravilnika ugradi obveza
- Označavanja plastike prema EU Direktivi 2019/904
- [„Direktivu o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš”](#)

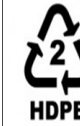
• OBRAZLOŽENJE

- Korisnik, potrošač ima informaciju o kojim štetnim tvarima se radi
- Oznake su ključ sortiranja i to
- Na svakom komadu posebno

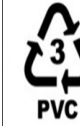
1. PET ili PETE (poli(etilen-tereftalat))

Ovu oznaku najčešće vidimo na bočicama s vodom ili gaziranim sokovima te nekim pakiranjima i među najčešće je korištenom plastikom u masovnoj proizvodnji i potrošnji. Proizvodi s ovom oznakom trebali bi se koristiti samo jednom zbog povećanog rizika od razvoja bakterija.

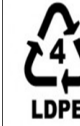
2. PE-HD, HDP ili HDPE (polietilen visoke gustoće)

Proizvod s ovom oznakom napravljeni su od krutije plastike koja je najsigurnija za upotrebu jer ne ispušta gotovo nikakve kemikalije. Najčešće je vidljiva na pakiranjima i bocama za mlijeko, tekućim deterdžentima te na igračkama.

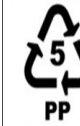
3. PVC ili 3V (poli(vinil-klorid))

Ima li proizvod ovu oznaku, bolje ga je izbjegavati jer sadrži toksične kemikalije koje utječu na hormone u tijelu te se preporuča posumnati za alternativnim proizvodom. Od ove vrste plastike izrađuju se boce od ulja, prozirni celofani, pakiranja baterija i lijekova, ali i igračke za djecu i kućne ljubimce – stoga svakako obratite pozornost!

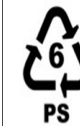
4. LDPE ili PE-LD (polietilen niske gustoće)

Oznaka koja kaže da plastika ne ispušta nikakve kemikalije u vodi, ali se ipak ne može koristiti za proizvodnju boca. Smatra se bezopasnom i najčešće koristi za proizvodnju plastičnih vrećica, no već znamo da one ipak nisu bezopasne za okoliš.

5. PP (polipropilen)

Polu-prozirna ili bijela plastika od koje se najčešće izrađuju čašice za jogurt i sirupe označava se ovom kraticom. Sigurna je za upotrebu, čvrsta i otporna na toplinu, dobar je izolator protiv vlage, masnoće i kemikalija, a prikladna je za recikliranje.

6. PS (polistiren)

Oznaka za polistiren koju nalazimo na širokoj paleti proizvoda, najčešće na pakiranjima za hranu i pića, kartona za jaja i plastičnog pribora za jelo. Ova oznaka također znači oprez – ne smije se dugotrajno koristiti za spremanje hrane i pića, a nikako zagrijavati jer ispušta kancerogene supstance.

7. PC ili OTHER (ostali višeslojni (laminirani) materijali)

Ovo je oznaka za nepoznatu vrstu plastike i ne postoji standardizacija o njenom ponovnom korištenju. Iako se od ove plastike proizvode pakiranja za sportska pića i hranu, svakako ju treba izbjegavati jer postoji velika opasnost od curenja kemikalija u hranu i piće.

Ambalaža za proširenje sustava iz članka 104. Ambalaža koja sadrži prehrambene artikle

Označavanje ambalaže i proširenje povratne naknade Neprehrambene artikle?

Zaključak – prijedlog:

1. Uspješan model iz članka 104. Zakona kojeg vodi Fond – Proširiti na što veći broj artikala ambalaže

kako bi se

postigao veći učinak „čistoće” sortiranja: članci 21. 25. i 28. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadrži plastiku (NN137/2023)